

BARANYAI GYÖRGY (1940-2020)

Baranyai György igazgatóhelyettesként (jobb oldalon, Jári Ferenc, Kiss Gábor, dr. Pálfi Dénes társaságában)

Tisztelt Gyászolók, Kedves Barátaink!

Szomorú év ez könyvtárunk számára, hiszen egyre fogynak régi, sok érdemet szerzett egykori munkatársaink: az év elején hunyt el Hadnagy Róbert korábbi igazgatóhelyettes, a nyáron Major Árpád, a József Attila Városi Könyvtár nyugalmazott igazgatója - és most Baranyai Györgytől is el kell búcsúznunk.

Baranyai György, könyvtári néven Gyurka – a továbbiakban így emlékezem róla, mert ezen a néven volt a csapatunk tagja – aki a zalai kulturális élet egyik igen szorgalmas munkása volt, sok szállal kötődött intézményünkhöz, többször is volt kollégánk; legemlékezetesebbnek azonban a pályafutása csúcsát jelentő igazgatóhelyettesi, majd tudományos munkatársi tevékenysége bizonyult. Olyan időben, 1987-ben került intézményünkbe, amikor az akkori politikai rendszer elemei már erősen lazulni kezdtek, egyre több alkalom, lehetőség kínálkozott az ötletek, kezdeményezések kibontakoztatására, megvalósítására. Aki ismerte, tudja jól, hogy milyen ötletgazdag, mai szóval innovatív személyiség volt – e rövid megemlékezés kereteit szétfeszítené, ha most feleleveníteném mindazt, amit neki köszönhetünk, és elmesélném azt a sok kalandot, történetet, amit vele átéltünk. Helyzetemnél fogva nagyon sokat voltam vele együtt: előbb a főnököm volt, mint igazgatóhelyettes, majd pedig én lettem az ő főnöke, mint igazgató – de ez a viszonyunkon nem változtatott, kölcsönösen becsültük egymást és mindig tudtunk együtt dolgozni.

Ha a teljesség igénye nélkül visszatekintünk munkásságára, akkor is látnunk kell, hogy egyszerre volt szakmai és közéleti személyiség – ez utóbbit a legjobb értelemben véve, mert

NEKROLÓG

---

mindig a jobbítás szándéka vezette. Elérte például, hogy a város legszebb terét, az akkori Szabadság teret nevezzék vissza Deák Ferenc térére, és nagy szerepe volt az 1988-as, emlékezetes Deák koszorúzási ünnepség, a haza bölcsével foglalkozó emlékkonferencia megszervezésében, a megyei könyvtár névfelvételében, a Deákról szóló, igen népszerű kiadvány megjelentetésében, a Székely Bertalan által festett Deák arckép sokszorosításában, közintézményekben történő elhelyezésében. Kezdeményezője és létrehozója volt az egyik első zalaegerszegi civil szervezetnek, a Könyvtárpártoló Alapítványnak, amely azután számos nagyszerű kezdeményezés, könyvkiadás, informatikai fejlesztés gazdája lett. Ennek támogatásával, Gyurka szerkesztésében jelent meg 1989 őszén a Harmadik évezred küszöbén c. tanulmánykötet, melyben mások mellett Hans-Dietrich Genscher nyugatnémet külügyminiszter, sőt II. János Pál pápa írásai is olvashatók – ehhez természetesen az érintettek hozzájárulását is megszerezte. Ezt a kiadványt az MSZMP utolsó, a párt feloszlását elhatározó kongresszuson is árusítottuk: a Deák Ferenc Megyei Könyvtár mellett egyedül a párt saját kiadója, a Kossuth Könyvkiadó kapott engedélyt a kongresszus színhelyén megjelenésre.

Máig ható érvényességű volt az a fejlesztési igyekezet, amelyet az akkor még nagy újdonságnak számító informatikai szolgáltatások terén kifejtett... internet még nem volt, de az országban már szerveződött egy hálózat a Magyar Tudományos Akadémia Számítástechnikai Kutatóintézete szárnyai alatt, telefonvonalas kapcsolaton keresztül. Talán emlékeznek még, hogy milyen borzasztóak voltak a telefonvonalak harminc évvel ezelőtt, ehhez a szolgáltatáshoz pedig stabil, nagysebességű kapcsolat kellett... Gyurka a honvédelmi tartalékból szerzett telefonvonalat, amelyet háború esetén vissza kellett volna adni; szerencsére nem lett háború, és az internet megjelenéséig így tudtuk kiszolgálni az információs igényeket. Szervező-fejlesztő munkája eredményeként került könyvtárunkba a Nemzeti Információs Infrastruktúra Program zalaegerszegi központja, mely a mai napig számos oktatási intézmény és közgyűjtemény internet kapcsolatát biztosítja.

Az irodalmi élet támogatása terén is különleges eredményeket ért el: neki köszönhető, hogy könyvtárunk máig tartó, szoros kapcsolatot ápol Nádas Péter íróval, akinek folyamatosan gyarapodó gyűjteménye intézményünk egyik féltett kincse, irodalomtörténészek, egyetemei hallgatók, publicisták sűrűn látogatják – feleségével, Pécsi Gabival együtt elkészítették Nádas Péter munkásságának bibliográfiáját is az 1990-es évek közepéig. Jól tudtak együtt dolgozni – közös munkásságuk két könyvben is testet öltött, sok gyerek örömeire így született meg a Madaras mese és a Göcseji legenda.

Tisztelt Gyászolók, Baranyai György, Gyurka, akitől most végső búcsút veszünk, már régóta visszavonult életet élt, nem szerepelt a nyilvánosság előtt – a felnövekvő generációk egyre kevesebbet tudnak az elődök cselekedeteiről, érdemeiről, pedig sokszor élvezik annak gyümölcsét. Életének, munkásságának e néhány felidézett epizódjából is látható, hogy milyen sokat letett a köz asztalára, és nem kért kitüntetést, kivételezést - csak tette a dolgát, mint közös példaképünk, Keresztury Dezső. Gondoljunk tehát rá most tisztelettel, elismeréssel, őrizzük meg emlékét az utókor számára is.

(Elhangzott 2020. szeptember 2-án, Baranyai György temetésén.)

Kiss Gábor